

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 15Ps/2/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8223209155
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Hanuščaková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2023:8223209155.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudkyňou Mgr. Ivanou Hanuščakovou v právnej veci spôsobilosti na právne úkony A. B., nar. X.X.XXXX, bytom C. XX, zastúpeného opatrovníkom Mgr. Natáliou Kanskou, vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Bardejov, o prinavrátenie spôsobilosti na právne úkony, takto

rozhodol:

Súd z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Bardejov zo dňa 23.10.2017, č.k.
5Ps/1/2015-112 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bardejov zo dňa 13.5.2021, č.k.
6Ps/5/2020-75 a p r i n a v r a c i a A. B., nar. X.X.XXXX spôsobilosť na právne úkony
v celom rozsahu.

Žiaden z účastníkov a štát nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Podaním zo dňa 12.6.2023 sa rodičia A. B., nar. X.X.XXXX (navrhovatelia) domáhali prinavrátenia spôsobilosti na právne úkony u ich syna. Svoj návrh odôvodnil tým, že u syna došlo k zmenám, nepotrebuje liečebne, je z neho iný človek, od kedy má nové lieky. Stará sa o nich, pomáha im, vedie riadny život, vykonáva ťažké práce v domácnosti, pomáha otcovi pri chorobe. Súdu predložili aj lekárske správy o zdravotnom stave ich syna.

2. Súd podľa § 240 ods. 1 CMP ustanovil A. B., nar. X.X.XXXX pre konanie opatrovníka.

3. Na pojednávanie výtýčené na deň 20.12.2023 sa dostavili navrhovateľka, a opatrovník, nedostavil sa navrhovateľ a A. B., ktorí svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnili, o odročenie pojednávania nežiadali. Súd preto v zmysle § 180 CSP vec prejednal a rozhodol v ich neprítomnosti, prihliadol pritom na obsah spisu a vykonané dôkazy.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie vyjadreniami účastníkov konania, oboznámením znaleckého posudku a v spise pripojených listinných dôkazov (návrhom a jeho doplnením s príl.) vrátane obsahu spisov tunajšieho súdu sp. zn. 5Ps/1/2015, sp. zn. 5Ps/2/2011, sp. zn. 6Ps/4/2018, sp. zn. 6Ps/5/2020 a zistil tento skutkový stav veci :

5. Zo znaleckého posudku znalca z odboru psychiatria vyhotoveného A. D. E. ustanoveného súdom na vyšetrenie duševného stavu A. B., nar. X.X.XXXX bolo zistené, že u posudzovaného je diagnostikovaná psychotická porucha - schizofrénia s postpsychotickými reziduami a chronicky intermitentne sa vyskytujúcej najmä verbálneakustickými halucináciami, ale aktuálne bez floridnej psychotickej symptomatiky v zmysle porúch vnímania či myslenia, bez jasne manifestných organických zmien CNS v zmysle hrubého kognitívneho či intelektuálneho poškodenia, kontakt s realitou je u posudzovaného zachovaný, je plne sebestačný, samostatný základných potrebách, počas

vyšetrenia pokojný, kompliantný, pravidelne sa podrobujúci psychiatrickej liečbe. Prítomný pocit psychickej morbidity, dlhodobo bezproblémovo fungujúci v domácom prostredí a pravidelne užívajúci psychofarmakologickú liečbu, jeho stav je stabilizovaný, bez výrazných zakolísaní, bez progresie základného ochorenia, má dobrý sociálny aj rodinný support, a teda je predpoklad, že takto bude fungovať aj ďalej. Menovaný je schopný chápať zmysel a dôsledky právnych úkonov v zmysle samostatného zabezpečenia si bežných vecí osobnej potreby (strava, ošatenie a pod.), vrátane úkonov súvisiacich so zabezpečením zdravotnej starostlivosti (návštevy lekárov, kúpa liekov, dávkovanie liekov), uzatvárať zmluvy, ktoré predpokladajú povinnosti posudzovaného plniť finančné záväzky (napr. nájomná zmluva - nájom nehnuteľností na bývanie, kúpna zmluva, úverová zmluva - splácať mesačné splátky), uzavrieť pracovnú zmluvu/dohodu o pracovnej činnosti s pochopením práv a povinností zamestnanca/brigádnika, samostatne vystupovať a vybaviť svoje záležitosti pred úradmi, inštitúciami, rozhodovať o svojej zdravotnej a sociálnej starostlivosti. Menovaný je t. č. spôsobilý k všetkým právnym úkonom. Posudzovaný je spôsobilý nakladať so svojím majetkom aj finančnými prostriedkami v neobmedzenej výške. Osobný výsluch menovaného je možno vykonať bez predpokladanej ujmy na jeho zdravotnom/duševnom stave.

6. Na pojednávaní dňa 20.12.2023 :

1/ navrhovateľka uviedla, že trvá na podanom návrhu. Syn už teraz vie fungovať, stará sa o nich, musel ostať aj napriek chorobe s otcom, ktorý je ležiaci, on nemôže ostať sám, má 94 rokov. Sú s ním spokojní, je dôsledný, zodpovedný, ešte im aj z nákupov všetko dokladuje, stará sa o otca, urobil si aj masérsky kurz, bývajú spolu, pomáha im, oni už nevládzu, už aj ona potrebuje opateru, čakajú ju operácie očí, kolien, aj dcéry im pomáhajú. Aj dcéra, ktorá je v Košiciach, mu pomáha, radí, má sa o koho oprieť,
2/ opatrovník udával, že navrhuje rozhodnúť, prikláňa sa k návrhu p. doktorky, navrhuje návrhu vyhovieť,
3/ znalkyňa uviedla, že u posudzovaného je diagnostikovaná psychotická porucha - schizofrénia s postpsychotickými reziduami a chronicky intermitentne sa vyskytujúcimi najmä verbálneakustickými halucináciami, ale aktuálne bez floridnej psychotickej symptomatiky v zmysle porúch vnímania či myslenia, bez jasne manifestných organických zmien CNS v zmysle hrubého kognitívneho či intelektuálneho poškodenia, kontakt s realitou je u posudzovaného zachovaný, je plne sebestačný, samostatný základných potrebách, počas vyšetrenia pokojný, kompliantný, pravidelne sa podrobujúci psychiatrickej liečbe. Prítomný pocit psychickej morbidity, dlhodobo bezproblémovo fungujúci v domácom prostredí a pravidelne užívajúci psychofarmakologickú liečbu, jeho stav je stabilizovaný, bez výrazných zakolísaní, bez progresie základného ochorenia, má dobrý sociálny aj rodinný support, a teda je predpoklad, že takto bude fungovať aj ďalej. Menovaný je schopný chápať zmysel a dôsledky právnych úkonov v zmysle samostatného zabezpečenia si bežných vecí osobnej potreby (strava, ošatenie a pod.), vrátane úkonov súvisiacich so zabezpečením zdravotnej starostlivosti (návštevy lekárov, kúpa liekov, dávkovanie liekov), uzatvárať zmluvy, ktoré predpokladajú povinnosti posudzovaného plniť finančné záväzky (napr. nájomná zmluva - nájom nehnuteľností na bývanie, kúpna zmluva, úverová zmluva - splácať mesačné splátky), uzavrieť pracovnú zmluvu/dohodu o pracovnej činnosti s pochopením práv a povinností zamestnanca/brigádnika, samostatne vystupovať a vybaviť svoje záležitosti pred úradmi, inštitúciami, rozhodovať o svojej zdravotnej a sociálnej starostlivosti. Menovaný je t. č. spôsobilý k všetkým právnym úkonom.

7. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov zo dňa 23.10.2017 č.k. 5Ps/1/2015-112 bol A. B., nar. X.X.XXXX obmedzený v spôsobilosti na právne úkony vo vzťahu k nakladaniu s finančnými prostriedkami na d sumu 30 eur, uzatvárať zmluvy o úvere, pôžičke a iné zmluvy majetkovej povahy a nie je schopný rozhodovať o svojom zdravotnom stave a poskytnutí zdravotnej starostlivosti. Za opatrovníka mu bola ustanovená jeho matka A. B., nar. XX.X.XXXX. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 27.10.2017.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov zo dňa 13.5.2021 č.k. 6Ps/5/2020-75 bol zmenený rozsudok Okresného súdu Bardejov zo dňa 23.10.2017 č.k. 5Ps/1/2015-112 čo do rozsahu obmedzenia spôsobilosti na právne úkony A. B., nar. X.X.XXXX tak, že obmedzený je oprávnený mesačne disponovať s finančnými prostriedkami do výšky dôchodku priznaného mu Sociálnou poisťovňou a preberať ho v hotovosti. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 8.6.2021.

8. Podľa § 10 ods. 1, 3 Občianskeho zákonníka ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopná robiť právne úkony, súd ju pozbaví spôsobilosti na právne úkony. Súd pozbavenie alebo obmedzenie spôsobilosti zmení alebo zruší, ak sa zmenia alebo ak odpadnú dôvody, ktoré k nim viedli.

9. Podľa § 231 CMP v konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje o

- a) obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony,
- b) zmene obmedzenia spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony,
- c) navrátení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony.

10. Podľa § 249 ods. 1 CMP ak sú dôvody na zmenu obmedzenia spôsobilosti na právne úkony alebo na navrátenie spôsobilosti na právne úkony, súd rozsudkom skôr vydaný rozsudok zmení alebo zruší.

11. Na základe vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že A. B. síce trpí psychotickou poruchou – schizofréniou, avšak ako vyplynulo zo znaleckého dokazovania v takom štádiu (bez porúch vnímania, myslenia, viď bod 5), kedy A. B. je schopný chápať zmysel a dôsledky právnych úkonov v zmysle samostatného zabezpečenia si bežných vecí osobnej potreby (strava, ošatenie a pod.), vrátane úkonov súvisiacich so zabezpečením zdravotnej starostlivosti (návštevy lekárov, kúpa liekov, dávkovanie liekov), uzatvárať zmluvy, ktoré predpokladajú povinnosti posudzovaného plniť finančné záväzky (napr. nájomná zmluva - nájom nehnuteľností na bývanie, kúpna zmluva, úverová zmluva - splácať mesačné splátky), uzavrieť pracovnú zmluvu/dohodu o pracovnej činnosti s pochopením práv a povinností zamestnanca/ brigádnika, samostatne vystupovať a vybaviť svoje záležitosti pred úradmi, inštitúciami, rozhodovať o svojej zdravotnej a sociálnej starostlivosti, t. č. je spôsobilý k všetkým právnym úkonom.

12. Preto súd dospel k záveru, že v zmysle cit. ust. je dôvodné prinavrátanie spôsobilosti na právne úkony A. B., nar. X.X.XXXX v celom rozsahu a preto v zmysle cit. ust. § 10 ods. 3 OZ a § 249 ods. 1 CMP rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

13. O trovách konania účastníkov a štátu súd rozhodol podľa § 251 ods. 1 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Bardejov v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje,
- e) podpis,
- f) spisová značka tohto konania (§ 127 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie podal.